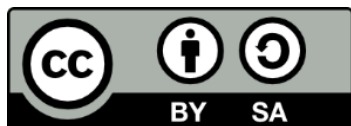

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ

Ενότητα 7: Ξένες Άμεσες Επενδύσεις

Μιχαλόπουλος Γεώργιος

Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σκοπός ενότητας

Να εξετάσει την θεωρία αναφορικά με τα κίνητρα των ΞΑΕ καθώς και την διαδικασία υλοποίησης των.

Κίνητρα για ΞΑΕ(1)

- Η θεώρηση με βάση τον κύκλο ζωής προϊόντος (Vernon, 1966).
- 4 φάσεις για ένα προϊόν 1) εισαγωγής νέου προϊόντος, 2) επέκτασης, 3) ωρίμανσης, και τέλος 4) της μαζικής παραγωγής.
 - Τα καινοτόμα προϊόντα εισάγονται πρώτα σε αγορές με υψηλό μέσο εισόδημα (αναπτυγμένες αγορές).
 - Αρχικά παραγωγή σε αναπτυγμένες χώρες απ' όπου εξάγονται
 - Με την ωρίμανση ενός προϊόντος αυξάνεται ο ανταγωνισμός, μειώνεται το περιθώριο κέρδους.
 - Πίεση για μείωση κόστους - εγκατάσταση σε φθηνότερες χώρες.
 - Η τυποποιημένη παραγωγή και τεχνολογία δεν απαιτεί πολύ εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό.
 - Εγκατάσταση σε αναπτυσσόμενες χώρες με άφθονο εργατικό δυναμικό και εξαγωγές σε αναπτυγμένες χώρες.

Κίνητρα για ΞΑΕ(2)

- Το ολιγοπωλιακό μοντέλο και οι **αδυναμίες της αγοράς** μπορούν να εξηγήσουν τις ΞΑΕ. Σε μια τέλεια αγορά δεν θα υπήρχαν ΞΑΕ(Hymer).
- Ατέλειες αγοράς: ασύμμετρη πληροφόρηση, συναλλακτικά κόστη, μονοπωλιακή δύναμη.
 - Εταιρίες-ολιγοπώλια επενδύουν σε ξένες χώρες για να εκμεταλλευτούν την μονοπωλιακή δύναμη που έχουν.
 - Κάνουν οριζόντιες μονάδες για να εκμεταλλευτούν τις οικονομίες κλίμακας και κάθετες μονάδες για να ελέγξουν τις πηγές α' υλών και άλλους πόρους.
 - Έτσι αυξάνουν τα εμπόδια εισόδου στην αγορά διεθνώς ενώ συγχρόνως βελτιώνουν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και στην εγχώρια αγορά.

Θεώρηση της ενδο-επιχειρησιακής ολοκλήρωσης (internalization theory)

- Buckley and Casson : οι επιχειρήσεις ξεπερνούν τις ατέλειες της αγοράς (συναλλακτικά κόστη, ασύμμετρη πληροφόρηση) δημιουργώντας την 'δική τους αγορά' μέσω ενδο-επιχειρησιακής ολοκλήρωσης (internalization).
- Αντί να βασίζονται σε συμβόλαια παραγωγής ή Licences εσωτερικοποιούν τις διαδικασίες με δικές τους παραγωγικές διαδικασίες ώστε να:
 - Εξασφαλίσουν ποιότητα προϊόντων (forward integration).
 - Εξασφαλίσουν σταθερή ροή υλών (backward integration).
 - Εξασφαλίσουν καλύτερη πληροφόρηση για την αγορά-εξ στις οποίες συμμετέχουν έμμεσα ή άμεσα.

Η Εκλεκτική θεωρία της Διεθνούς Επένδυσης (Dunning, 1981)

- Η διεθνή επένδυση εκμεταλλεύεται:
 - Πλεονέκτημα ιδιοκτησίας (ownership ή O advantages) είναι μια αποκλειστική χρήση τεχνολογίας, ικανού μάρκετινγκ, brand-name, οικονομίες κλίμακας κτλ
 - Πλεονέκτημα τοποθεσίας (Location ή L advant.) μπορεί να είναι η αφθονία α' υλών, το εργατικό κόστος, η τοποθεσία, φορολογία κλπ.
 - Πλεονέκτημα ενδο-επιχειρησιακής ολοκλήρωσης (internalization ή I advant.)
 - Θεώρηση OLI: μόνο όταν υπάρχουν και τα τρία προκύπτει ΞΑΕ.

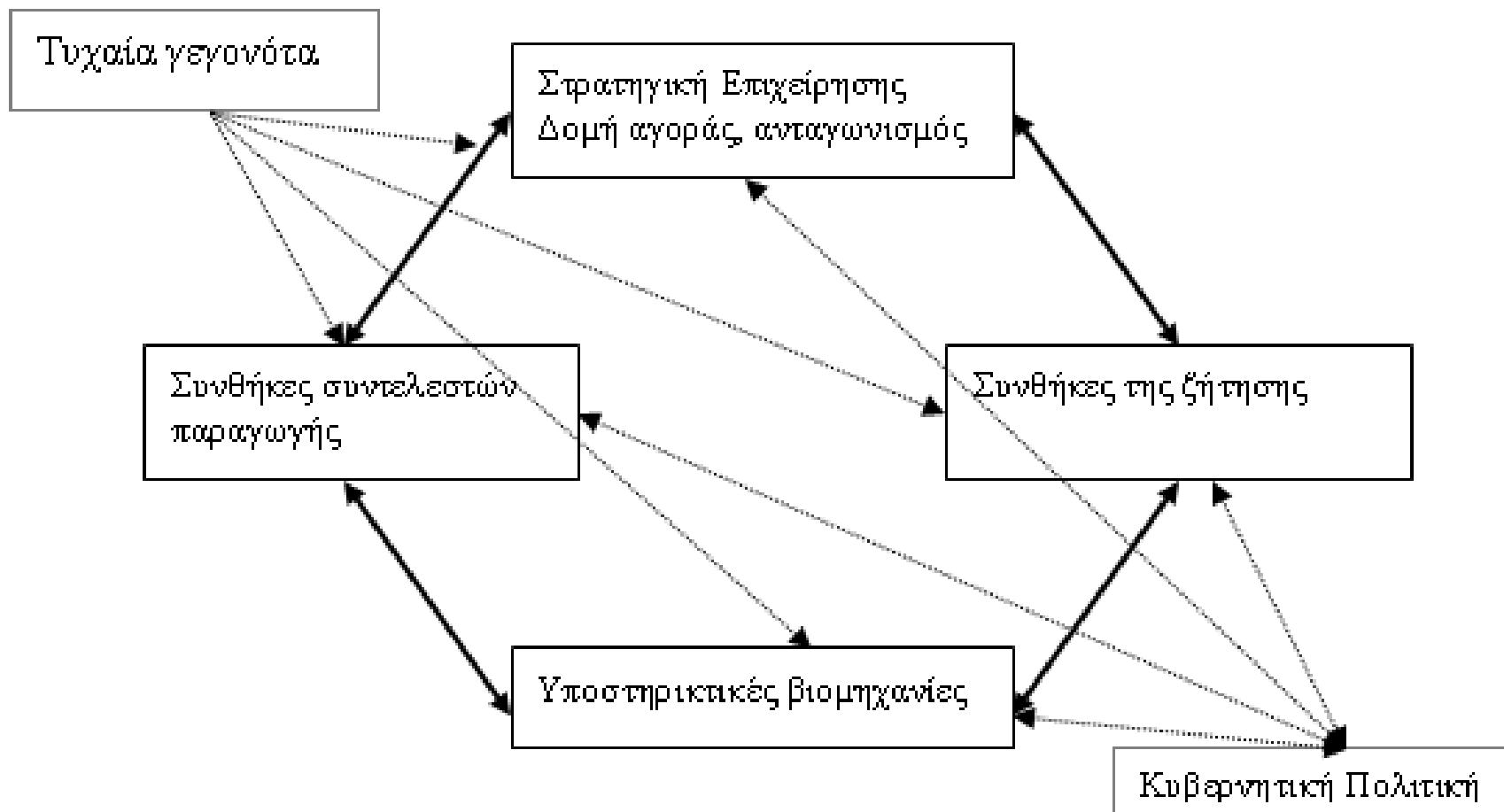
Αξιοποίηση πλεονεκτημάτων σύμφωνα με OLI και τρόποι εισόδου σε ξένη αγορά

	Ownership advantage	Internalization advantage	Location advantage
ΞΑΕ	X	X	X
Διεθνές εμπόριο	X	X	
Licensing	X		

Διεθνές εμπόριο & ΞΑΕ με βάση τα πλεονεκτήματα χώρας και επιχείρησης

Διεθνές εμπόριο & ΞΑΕ με βάση τα πλεονεκτήματα χώρας και επιχείρησης		Πλεονέκτημα Τοποθεσίας (L)	
		ισχυρό	αδύναμο
Ownership πλεονέκτημα (O)	ισχυρό	Εξαγωγές	ΞΑΕ-εκροές
	αδύναμο	ΞΑΕ-εισροές	Εισαγωγές

Σχηματική απεικόνιση του υποδείγματος του διαμαντιού (Porter)

Στρατηγική Πολυεθνικών εταιριών σε ξένες αγορές

Ανταγωνιστικό πλεονέκτημα

		Υψηλό	Μέσο	Χαμηλό
Ελκυστικότητα Χώρας	Υψηλή	Επένδυση/ Μεγέθυνση		Βελτίωση/ Μείωση/ Joint Venture
	Μέση		Στρατηγική κατά περίπτωση	
	Χαμηλή	Στρατηγική κατά περίπτωση		Μείωση/ Αποχώρηση License

Τύποι ΞΑΕ σύμφωνα με τη θεώρηση ΟΛΙ

- ΞΑΕ που στοχεύει σε πηγές Α' υλών.
- ΞΑΕ που στοχεύει σε αγορές (πχ πολυεθνικές εταιρίες παροχής υπηρεσιών).
- ΞΑΕ που στοχεύει σε αποτελεσματικότητα (μείωση του κόστους, global sourcing).
- ΞΑΕ που στοχεύει σε στρατηγική αλλαγή (αποκλεισμός ανταγωνιστών, barriers to entry, βελτίωση μεριδίου αγοράς κλπ).

Επιχειρήματα υπέρ και κατά ΞΑΕ

- Για την εταιρία: αξιοποίηση πλεονεκτημάτων ολιγοπωλιακής θέσης (τεχνολογία, σήμα, know-how, οικον. Κλίμακας).
- Για την χώρα υποδοχής:
- Υπέρ
 - Μεταφορά τεχνολογίας – τεχνογνωσίας.
 - παροχή κεφαλαίου.
 - Αύξηση απασχόλησης – αμοιβής εργασίας.
 - Αναβάθμιση ποιότητας εργατικού δυναμικού.
 - Κρατικά έσοδα – ενίσχυση ισοζυγίου πληρωμών.
- Κατά
 - Απώλεια εθνικής κυριαρχίας.
 - Έλεγχος αγορών – εξαγωγών.
 - Εκμετάλλευση α υλών, πηγών πλούτου.
 - Φυγή κερδών στο εξωτερικό με έμμεσο τρόπο.

Ξένες άμεσες επενδύσεις – Μορφές εισόδου σε ξένη αγορά (1)

- Κατασκευή εργοστασιακής μονάδας (greenfield strategy)
 - + εσωτερική μεγέθυνση της εταιρίας – έλεγχος σχεδιασμού.
 - χρονική υστέρηση .
 - Προϋπόθεση λειτουργίας για μερικά χρόνια στην αγορά.
- Εξαγορά – συγχώνευση (εξωτερική μεγέθυνση)
 - + ταχύτητα διεκπεραίωσης.
 - + άμεση απόκτηση μεριδίου αγοράς – εξάλειψη ανταγωνιστή.
 - μειωμένος έλεγχος σχεδιασμού της παραγωγικής διαδικασίας.
 - Ανάγκες για αναδιάρθρωση – εξυγίανση – παραγωγικότητα .
- Joint Venture (Σύμπραξη εταιριών)
 - + χρήση συμπληρωματικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων .
 - + χαμηλό κόστος – συνέργιες.
 - προβλήματα στην λήψη αποφάσεων – καθορισμό στρατηγικής.

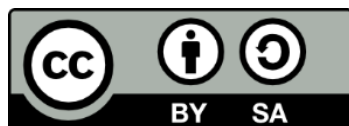
Ξένες άμεσες επενδύσεις – Μορφές εισόδου σε ξένη αγορά (2)

- Συμμετοχική συμμαχία
 - + συμμετοχή στην ιδιοκτησία και στο ΔΣ μονιμοποιεί την συνεργασία
 - Δεν εξασφαλίζεται ο έλεγχος στην ξένη εταιρία.
- Χρήση αδειών στην παραγωγή (licensing) με επένδυση
 - + πώληση προϊόντων σε περισσότερες χώρες έναντι αμοιβής.
 - + μικρό μέγεθος επένδυσης.
 - + χαμηλή έκθεση σε πολιτικό ή χρηματοοικονομικό κίνδυνο.
 - + παράκαμψη των περιορισμών στις ξένες επενδύσεις.
 - + άμεση και φθηνή απόκτηση τεχνολογίας για εταιρίες που αποκτούν την άδεια.
 - + εκμετάλλευση των πλεονεκτημάτων της εταιρίας που πουλά την άδεια (marketing know-how, δίκτυα διανομής, χρηματοδότηση).

Ξένες άμεσες επενδύσεις – Μορφές εισόδου σε ξένη αγορά (3)

- Franchising συμφωνία (συνοδευμένη με επένδυση)
 - + άμεση εξάπλωση σε πολλές χώρες με μικρό κόστος επένδυσης.
 - + συνεχής χορήγηση υποστήριξης στην παραγωγή και διάθεση.
 - φθηνή χρηματοδότηση για τις εταιρίες που λειτουργούν με franchising.
- Συμβόλαια παραγωγής στην μεταποίηση
 - + παραγωγή από πολλές ανεξάρτητες μονάδες σε διαφορετικές χώρες.
 - + ευελιξία στην επιλογή του τόπου παραγωγής.
 - + μεταφορά know-how παραγωγής για εταιρίες που εμπλέκονται σε τέτοιες συμφωνίες.
 - Δύσκολος ο έλεγχος στην παραγωγή.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ